

זמני השבת
אופק: אלעד וב"ב

הדלקת הנרות: 18:41
מוצאי שבת: 19:53
רבינו תם: 20:34

מופץ ב-7500 עותקים בכל הארץ

פרשת "אחרי מות - קדושים" - גליון מס' 200

זמני השבת
אופק: ירושלים

הדלקת הנרות: 18:45
מוצאי שבת: 19:50
רבינו תם: 20:37

שנה ז' - עלון דו שבועי | העלון טעון גניזה | אין לקרוא בשעת התפילה! | טל' המערכת: 03-9094245

מהם שראויים שתשרה עליהם שכינה כמשה רבינו, ומהם שיכולים להעמיד חמה ברקיע כיהושע בן נון.

ויש להבין: מילא השראת שכינה, מדרגה היא, אשרי המגיע אליה. אבל העמדת חמה, לשם מה? כשנלחמים וצריך, נעשה ליהושע נס. אבל לציון זאת כמדרגתו של יהושע בן נון, אתמהא!

הקדיר מצחו, והסכים: "אכן, צריך הסבר..."

אמרתי: "ומחובתו של מר להמציאו. כי עד היום היה לי הסבר, ובגללו הופרך..." תמה, והסברתי: "הרי משה רבינו לא יצא מאהלו. מי סידר איפוא קידושין לצאצאי שישיים ריבוא מישראל, הלא היו עשרות ומאות חופות ליום!

שלה את יהושע במקומו. אבל איך יספיק יהושע לסדר קידושין לכולם לפני השקיעה? אין ברירה, חייבים להעמיד חמה ברקיע עד שיערכו כל החופות..." חייך, והסכים: "רעיון טוב..."

אמרתי: "כן, כך חשבתי גם אני, עד היום. אבל כשאני רואה שגם כשקובעים לפני השקיעה אפשר להגיע בלילה, חוזרת השאלה למקומה, וכבודו חייב עליה תשובה..." (הגדת)

"איש איש מבני ישראל ומן הגר הגר ישראל אשר יתן מזרעו למלך מות ימות עם הארץ ירמיהו באבן. ואני אתן את פני באיש ההוא, והכרתי אתו מקרב עמו וגו'. ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא, בתתו מזרעו למלך לבלתי המית אתו: ושמותי אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אתו ואת כל הזנים אשריו לזנות אחרי המלך מקרב עמם" (כ. ב-ה).

פנינה יקרה שאמר הגאון רבי אליעזר דייטש זצ"ל, בעל "תבואות השדה", מיישבת להפליא כמה וכמה דקדוקים המתעוררים בלימוד פסוקים אלו. רבים הם הדקדוקים - נמנה שניים מהם:

הפסוק משתמש בלשון "ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא בתתו מזרעו למלך לבלתי המית אותו" - למה מתוארים כאן בני ישראל בתואר "עם הארץ", שפירושו: החפצים ביישוב הארץ? ומדוע אמר "לבלתי המית אותו", ולא אמר בפשטות: "ולא ימיתו אותו"? מן הראוי לברר גם מדוע מאריכה התורה בענין זה, כאשר לכאורה הפסוקים חוזרים על עצמם באריכות הנראית כיתירה.

והדברים יבוארו לאורם של דברי הרמב"ן, שהארץ (לעיל יח. כא) בענין המולך, שדעת הקדמונים היא שהיתה זו שריפה ממש של הבן באש, אולם הרמב"ן עצמו כתב שרק אכזר מעין כמותו ומשחית היש, ואין ספק שיקומו עליו כל החפצים ביישוב הארץ ויהרגו אותו על אשר הרג את פרי בטנו. אשר על כן, במולך שמהותו שריפה ממש לא חששה התורה ממצב בו יעלימו האנשים את עיניהם מלהורגו. לעומת זאת, על המולך השני, שרק מעבירים לפניו ולא שורפים ממש את הבן - כאן יתכן מצב שבו יחוסו בני דורו עליו ולא יהרגוהו, ואז ינקום הקב"ה בעצמו בחוטא ובמשפחתו ויכרית אותו מקרב עמו.

כמה נפלאים מעתה הפסוקים שלפנינו: "איש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בישראל אשר יתן מזרעו..." באופן של "למולך מות ימות", כלומר: למולך כזה שממיתים בו את הבן ושורפים אותו ממש (ומעניין שבטעמים אכן הופסקה מילת זרעו ב"בתי", להפרידה ממילת "למולך", להורות לנו ששייכת היא למילים שאחריה - "למולך מות ימות"). אז בודאי "עם הארץ ירגמוהו באבן", כלומר: אלו החפצים ביישוב הארץ ובקיום הישוב. ובכל זאת, גם הקב"ה יענישהו: "ואני אתן את פני באיש ההוא והכרתי אותו מקרב עמו".

אולם - ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא, והטעם להעלמת עיניהם היא: - "בתתו מזרעו למלך לבלתי המית אותו", כלומר: ממש פניו של האיש ההוא נתן את זרעו לסוג מולך כזה שבו אינו שבו שורף, אף "ושמותי אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אותו ואת כל הזנים אשריו", שהרי יגרם לזנות אחרי המולך, בהיותו של המולך "מקרב עמם", כלומר: מולך שאין שורפים בו, אלא נשארים הבנים בחיים!

"וְשָׁלַח בְּיַד אִישׁ עֵתִי הַמְדַבֵּרָה" (ב. כא).
אומרת הגמרא ביומא (דף סו:): "ומיקירי ירושלים היו מלווין אותו עד הסוכה הראשונה".

הערה נפלאה היה הגאון רבי מרדכי יהודה לייב זק"ש זצ"ל - רבה של שכונת "זכרון משה" בירושלים וראש ישיבת "בית זבול" - אומר כאן:

נתבונן לרגע: אותם "יקירי ירושלים", היה בידם לשאוב קדושה וטהרה ממעמד בית המקדש בעבודת יום הכיפורים מתחילתו ועד סופו, ככל יתר הכהנים והעם שהיו אז בעזרה במעמד נורא ושגשג זה, שאין כמותו אלא פעם אחת בשנה. ובכל זאת, הם העדיפו לצאת מהבית מקדש וללוות את המשלח את השעיר מוחץ לירושלים, כדי להנעים לו את דרכו ולהיות לו לצוותא.

מאומה לא נודע לנו על אישיותם של אלו שזכו לתואר "יקירי ירושלים" - לא על גדלותם בתורה, לא על עבודתם, לא על מידותיהם - מלבד זו: הצטרפותם לאדם שהוליך את השעיר לעזאזל. חז"ל כל כך העריכו את אלו שבחרו לעשות כך, עד שנתנו להם את התואר "יקירי ירושלים". **ללמדך שגדולה מידת החסד יותר מהשתתפות בעבודת יום הכיפורים!**

"ואהבת לרעך כמוך" (וי. יח).

הגאון רבי ישועה עטיה זצ"ל היה אחד מחכמי ירושלים ונודע רבים כתלמיד חכם גדול וצדיק נשגב. אשתו, אשת חבר, היתה אף היא צדקת ובעלת מידות.

לילה אחד נשמעו ברקים ורעמים ומטר סוחף החל ניתן ארצה. התעוררה הרבנית משנתה ומיד רצה אל תצר ביתם והורידה מן החבל את הכביסה שהיתה תלויה שם. היתה זו כביסתה של שכנתה... רק לאחר שסיימה לטפל בכביסתה של השכנה נפתה להוריד מעל גבי החבל את בגדי משפחתה.

בנם שהיה ילד רך בשנים התעורר משנתו והבחין בדבר. הוא ניגש אל אמו ושאלה מדוע עשתה כך?

לשכנתנו - השיבה הרבנית - יש תינוק קטן ורך בימים, ובוודאי זקוקה היא עבורו לבגדים חמים ויבשים, אחרת עלול הוא לחלות, חלילה וחס, ואילו אנו - לא זיק לנו אם נלבש בגדים מעט לחים...

"ויראת מאלוקיך" (וי. לב).

שינוי בגמרא בקידושין (דף לג:): "מנין לזקן שלא יטריח, תלמוד לומר: 'והדרת פני זקן' (זה שקנה חכמה) ויראת מאלוקיך". אמר אב"י, ואם יקיף (ויסבב בדרך אחרת שלא יעבור לפני הציבור) אריך ימים".

נהגו שספר התורה פתוח בשעת ברכת התורה, והנהגים לגללו פותחים אותו לקראת סוף הברכה, כדי שלא להטריח הציבור להמתין עד פתיחתו (א"ח קט. ד). כמה שניות אורך לפתוח את הספר?! - זה כבר "טירחא דציבורא" בשניות ספורות אלו! (וע"ע בשו"ע שהקדיש סימן שלם [א"ח, קמח] למניעת טורח ציבור בכדי הסרת המפה לאחור הקריאה בס"ת. וע"ע בבלבו [סי' מ'] לגבי אי אמירת "ובא לציון" בשבת מהטעם הנ"ל).

ואם הטרחת ציבור כה מועטת אסורה, מה יענו המטריחים להמתין עליהם עידן ועידנים?! אה, הם מוכי הרבים. מצאו מדרש מפורש (במ"ר טו, יז) שאם מהדרים פני זקן זוכים לברכת "ויראת מאלוקיך". ממש רווח מכל צד. ומוכן ש"לפום צערא אגרא", כל מה שגם מעירייתם את הקהל יותר כך רב שכרו.

סיפר מנהיג המצוינים רבי יעקב גלינסקי שליט"א: כמדומני שבענין זה, נתקלתי בגדול מזכה הרבים בדורנו. וכך היה מעשה -

הזמנתי לחתונה, וציינו אין ספור פעמים שהחופה תהיה לפני השקיעה. היו להם נימוקים לכך, והבהירות לכל המוזמנים. הכלל, כולם נאספו ובאו, וראש השיבה מסדר הקידושין איננו. מתקשרים ואינו זמין. טירחא דציבורא, וצום בני הזוג, ועוגמת נפש והקפדה, אבל מה זה יעזור.

אחרי השקיעה?! זמן רבינו תם הגיע, הידור באיחור לכל הדעות והשיטות. לאחר שנה ארוכה של המתנה, הואיל הוא בטובו להגיע, מפזר חיוכים לכל צד. היה לי מה לומר לו, אבל חייכתי עד לאחר החופה, שלא לעכב עוד יותר.

אמרתי: "למדנו רבנו, יאיר עיניי בפשט בגמרא".
"נשמע", נאות ברוחב לב. הרי הוא כבן עזאי בשוקי טבריה, מוכן ומוזמן להאיר עיניי! אמרתי: "הגמרא בסוכה מספרת (דף כה) ששמונים תלמידים היו לו להלל הזקן,

יש לקרוא את החסויות לאחר השבת

המכון לסת"ם
עבודת הקודש
מכירת ס"ת, תפילין,
מחוות וכל צרכי הסת"ם.
פול: 054-8484945 רפאל ש.

AP
HAIR DESIGNER
מעצב השיער - אסי פרץ
בתיאום מראש: 052-626 53 92

VESTRY
אופנה
לגברים ונוער
חוני המעגל 26, אלעד.
טל' 03-7160640

מרכז השעונים
מכירה ותיקון
כל סוגי השעונים במקום.
מ. נחלת יצחק (בחינה)
טל': 03-9363892.

הפרשת תרומ' לפי דעת הש"ר
כולם
מצטרפים
לבית המעשר
מה איתך?*

מקצוענות ואיכות ללא תחרות!!!
אצילנו אמנות מעל לכל!!!
משרד: 03-9747444
אתר: WWW.HDEKBL.COM

הדקל
עבודות גמר ושיפוץ

ד"ר שנה
התקליטן רפאל חכמון
פול: 052-2567240

בקה
יש לך משכנתא?
לייעוץ אובייקטיבי
ובדיקה היסכון הינם
ניתן לפנות: 03-9317290

*ספר יקר ערך מתנה
למצטרפים החדשים
המכון למצוות
התלולות
בארץ
08-9214829
תצטרף - תהדר
בית המעשר

סיפור הרב יעקב שיש שליט"א סיפור מדהים, שע"פ הוראת הגאון רבי דב לנדא שליט"א מצוה לפרסמו. המעשה התרחש בשעת צהריים שלווה, ימים ספורים לפני יום כיפור, בחצר הסמוכה למוסד חינוכי ותיק. כאש המתלקחת בפנתאומיות, פרצה לפתע קטטה בין תלמידי המוסד לתלמידי אחת הישיבות הסמוכות. המדריך של המוסד שעורב בתקרית, גילה לתדהמתו כעשרים תלמידים אווזים בכורסה אחת. כל קבוצה מושכת בה לכיוונה תוך כדי יכוח סוער לגבי הבעלות עליה. ר' אשר, המדריך דאז ומנהל ת"ת כיום, נגש אליהם במהירות ודרש לעזוב את הכורסה. כולם ציטו להוראתו מלבד אחד הבחורים שהיו שם, והתחצף למדריך: "תאמר לתלמידים שלך מה לעשות, לא לי!"

עירב ר' אשר במהירות את משיגה הישיבה שדרש מהבחור, מושיש שמו, לעזוב את הכורסה.

לקראת ערב, קרא המדריך ר' אשר למושיש, לחדר האוכל של המוסד החינוכי. מושיש לקח עמו תגבור - את החבורות שלו, יוסי. שניהם הגיעו בהססנות, כל תלמידי המוסד היו נוכחים בחדר האוכל. מושיש יוסי נכנסו, ר' אשר מבקש מהם לשבת, ופותח ואומר:

"הכורסה אכן שייכת למושיש. לאחר חקירה התברר שלפנות בוקר הוא הביא את הכורסה לאזור, והחביא אותה במכולה סמוכה. בבוקר הוא לא חש בנוח להעלותה לעיני כולם, והוא נמנע לעלותה לחדרו בין סדר א' לסדר ב'. ביתניים, אתם הגעתם בצהריים וחסבתם שהינכם כאוכלי המן שהקבה זימן לכם כורסה חדשה עד לפתח המוסד - טעניעם! הכורסה שייכת לו ולא לכם."

ובעקבות כל המהומה שהתחוללה ביניכם - המשיך ר' אשר - התפרצתי עליו ופגעתי בו ברבים, ואני מבקש ממנו מחילה ברבים. כי כשפוגעים צריכים להתנצל, למרות אי הנעימות. כולי תקוה שהתנחל מחיל לי בלב שלם, מושיש!"

מושיש אנהן בראשו ויחד עם יוסי חברו מהאולם, מופתעים. אלא שאז, כשיצאו לפינה שקטה, פנה יוסי למושיש ואמר לו: "מושיש, תראה: עומד יהודי שיכול להיות בגיל של אבא שלך, מתנצל בפני בחור בן שש עשרה שהוא פגע בו, ואתה יצאת נקי וישר בעיני הכל. אבל, דע לך, שאני יודע את האמת. אני חשית שידוע אותה. אתה הרי פושע, הכורסה הזו גנובה, אתה סחבת אותה לפנות בוקר מאחת החצרות פה באזור. ועכשיו אתה מרגיש טוב עם עצמך, מה קורה לך?"

דבריו של חברו חדרו פנימה לתוך גיבו של מושיש, שערך חשבון נפש עם עצמו. הוא המתין לסימום של סדר שלישי, בתשע וחצי בערב, ונשאר ללמוד עד אסחורון הבחורים עדות את הישיבה הקטנה. הוא החליט שכעת הוא מוכרח לקיים מצוות עשה דאורייתא, "והשיב את הגזלה אשר גזל". גרר את הכורסה החדשה עד לחצר החשוכה והירימה מעל לגדר האבנים סביב הבניין. קפץ לתוך החצר, וניסה למשוך את הכורסה שהיתה מונחת על הגדר. כנראה שעורר רעשים כשלהם, שכן אחד מדיירי הבניין, ראש כולל מפורסם ואף בעל הכורסה, הציץ מחלון וצפה במחזה המבהיל: הכורסה שלו עומדת על גדר האבן, ובחור ישיבה גונב אותה. כמובן שהזעקה הראשונה שממלטה מפיו היתה: "גנב, גנב, תעזוב את הכורסה!" במהירות יצא החוצה, אל קהל האנשים שהספיק להתאסף סביב הגדר.

ומושיש בחורני, עומד במרכז הבלם, כשלמוחו מחלחלת ההבנה שהיהודי עם הפראק צועק בעצם עליו, בנוכחות קהל רב, כאשם בגניבה! הוא ייחל לביבו לחיוכה הרחב של האדמה שתחתיו,

כזומן קורח ועדתו. ומשהדבר לא התרחש, תפס את רגליו וברח, כשצעקותיו של ראש הכולל עוד מהדהדות אחריו: "איך אתה לא מתבייש, חילול השם! בחור עם כיפה וציצית גונב? תתבייש לך!" הכורסה עדיין תלויה על הלמה, אך הוא - ברח...

במרחק בטוח מן ההתקלקלות נעצר וחשב לעצמו: "ריבוננו של עולם! בבוקר אני גונב כורסאות, בצהריים אני מתקוטט ומתחצף, בערב אומר לי החבורות שלי שאני פושע וגנב, לאחר מכן הלכתי לקיים מצווה ולהחזיר את הגזלה. חזרתי בתשובה, ואז מגיע ראש הישיבה וצועק עלי לפני כולם: 'גנב, גנב', מה קורה כאן?"

מתשבות זרות, מעשה ידי היצר הרע, החלו ללוטט בראשו המתוסכל. הוא הרגיש חסר ערך, מבזוה ומיואש, כבר אין לו מה לחפש בעולם התורה אחרי מאורע מביש שכזה שייזכר לו לדיראון עולם.

הוא ישב שם בחושך, סנטרו חפון בידו הרועדת עדיין, ואז אמר לעצמו: "רגע, מי אמר שאני לא שווה כלום? הרי יש יהודי אחד שלא אמר כן! הרי ר' אשר המדריך אמר לי בפני כל תלמידי המוסד שהוא מתנצל ומבקש את סליחתי. אני בסך הכל בחורצ'ק בן שש עשרה, והוא אדם מבורגן. אני חשוב בעיניו, הוא רחש לי כבוד והיה מוכן להשפיל את עצמו בשבילי, אז למה אני חושב שאני לא שווה כלום?"

הקדוש ברוך הוא פשוט מנסה אותי. אני יכול להתרסק בעקבות הנסיון הזה, אך לעומת זאת הנסיון מסוגל לרומם אותי אל על. במה אבחר?..."

הרהר עוד מספר דקות, עד רגליו משכו אותו לקום ולהמשיך הלאה. מושיש'ה הרגיש שהוא נמצא בתוך מלחמת איתנים, בין שני יצריו. החליט להיכנס לבית המדרש, ונזכר במשפט עוצמתי שפגש בעת לימודו בסדר מוסר בספר "מסילת ישרים": נסיון אינו תאוה. לשם כך אנו נמצאים פה בעולם, להתגבר על בלבולי היצר. ועליו לעמוד בנסיון, להתרומם ולתפוס את עצמו.

מושיש החליט בו במקום לשבת ללמוד כל הלילה, בהחלטה אמיצה ונחושה. הוא עשה כך, ומני אז החלה עלייתו בלימוד. השמועות על רצינותו הגיעו אף לאוזניו של ראש הישיבה, ואט אט הוא כבש את מעמדו כאחד הבחורים הטובים בשיעור. הוא התקבל לישיבה גדולה חשובה ומובהרת, שם ישב ולמד, התמיד והתעלה.

ערב לזמן מספר שנים, כשהוא צומח למתמיד גדול, צורבא מרבנן (עיני רש"י בתענית ד-ג). שירתו קודמת לחכמתו. באחד הימים, כשישב ולמד בביהמ"ד של הישיבה, זיהה לחרדתו את אותו ראש הכולל שצעק עליו לפני שנים מספר. מושיש עשה את עצמו כאילו רואה, ועניו שקועות בגמרא. לאחר מספר דקות העיץ מבט נוסף לכיוון בכדי לבדוק האם הלה עוד נוכח במקום. ולחרדתו הבחין שכעת הוא צופה בו מהצד השני. הרהור מבוטת חלף במוחו: "קח חסר לי שהוא יילך ויספר לראש הישיבה, על הבחור החשוב הגנב..."

בסוף הסדר נגש אליו אחד הבחורים בישיבה ואמר לו: "מושיש, ראש הישיבה קורא לך". מושיש נהיה אדום וליבו פעם בחווקה. לקח לו כמה רגעים להתאושש ולהירגע. הוא נכנס מפוחד אל הקודש פנימה. עניו הרכות של ראש הישיבה סקרו אותו בחיבה והוא פתח ואומר לו: "הצעת שידוך מעולה מסתובבת כבר חודש ימים, וההורא שלך אף מעורבים בעניין. בת תלמיד חכם מיוחדת במינה". הוא המשיך ותיאר את מעלותיה התרומיות, ומושיש הסכים לפגישה, שהתנהלה לשביעות רצונם של שני הצדדים. כשנראה היה שעוד מעט קט יתברשו בשורות טובות, ביקש מושיש

להיפגש עם אביה של הבחורה. הוא הגיע בשעה העיודה לבית המשוזכת, והתקבל במאור פנים ע"י אב המשוזכת. מיד כשהסתכל עליו מושיש, זיהה את בעל הפראק שצעק עליו באותו לילה... הוא קיבל חולשה ופיק ברכיים, אך התאמץ בכל כוחו לשמור על ארשת פנים שלווה ומנומסת. לאחר כמה שאלות מצד אבי המשוזכת, ניש מושיש לעניין. "אתם מכירים אותי מאיזה שהוא מקום?" "לא, אינני מכיר אותך קודם, אך שמעתי עליך דברים נפלאים". ענה אביה של המשוזכת, ראש הכולל המפורסם לשאלתו של המיועד להיות חתנו.

"אני רוצה להזכיר לך משהו. פעם נפגשנו באיזושהי סיטואציה. לפני מספר שנים, בסביבות עשר בלילה, אתה צעקת על בחור ישיבה בחצר הבניין שחשבת אותו לגנב". ראש הכולל קטע את דבריו בהתרגשות כשהוא נזכר: "כן, כן, הסיפור רודף אותי כבר זמן רב ולא נותן לי מנוח. המקרה התרחש כשבוע לפני חג הסוכות, יום לפני הנחתי את כורסה בחצר כדי להכניסה לסוכה שבנית, ולמחרת אני רואה מחלון חדרי בחור שמנסה להעלים אותה! כשעליתי הביתה, לאחר שהכורסה היתה מונחת במקום מבטחים, שחתי לאשתי: 'ברוך ה' שהספקתי לעצור את הגנב, בחור חרדי עם ציצית, ללא שום טיפת בושה...' אשתי הדועקה אמרה לי: 'ריבוננו של עולם, הרי השכנה אמרה לי עוד בבוקר, שלפנות בוקר ראתה שהכורסה נלקחה. כנראה, שאותו בחור עשה תשובה ובא עכשיו להשיב את הגזלה למקומה! ואתה הלכת ופגעת בו ברבים!?!'"

תפסתי את עצמי, ואחזתי את הטעות שקרתה כאן. מאותו רגע לא יכולתי להתרכז בשום דבר אחר. כל מעיני היו נתונים בחיפוש אחר הבחור על מנת לבקש את סליחתו. אולם מאמצי הרבים לא נשאו פרי והעליתי חרס ביד. באותו יום כיפור, כשהתפללתי מעומק הלב, התחננתי לקב"ה: 'ריבוננו של עולם, בבקשה זמן לי את הבחור הזה, אני מוכרח להתנצל בפניו. האם אתה היית שם ויודע מי הבחור הזה?' כמעט צעק מרוב התרגשות.

ראש הכולל חיבק את מושיש, פרץ בבכי ואמר לו: "אני מתנצל מקרב ליבי על הבושה האימה שגרמתי לך". מושיש ענה לו, וסער כולו: "אתה מתנצל בפני? בזכות הצעקות שלך נהייתי לבן תורה אמיתי! כמעט שהייתי ברחוב, לאחר שלא חשתי בטעמו הערב של הלימוד, והנה הגיע הנסיון ועורר אותי. בזכותך בכיתי לפני ריבוננו של עולם, התחננתי וביקשתי שייתן לי את היכולת והכשרון לשבת וללמוד את תורתו הקדושה. הנסיון הזה הציל לי את החיים, ואתה מתנצל?"

ערב למחרת נחתמו התנאים, למזל טוב. החיים מלאים קשיים ונסיונות שאורבים לנו על כל צעד ושעל. מנסיון אפשר להתרסק ולפול, ומאידך גיסא אפשר לעלות ולהתרומם - "נתת ליראך נס להתנוסס" - נסיון להתנשאות על ידי הקב"ה, אותו הוא מזמן רק ליראיו. ועם כל נסיון, נשלחים משמא גם הכוחות להתמודד ולעמוד בו בגבורה, כך ששום תירוק לא יתקבל. הבחירה היא בידינו, לקחת את הנסיון כחבלי צמיחה ואת הקושי כאבני בניה איתנות ולהתרומם עימו לפסגות. (אמונה שלמה, שמות - י"ב למחבר ר' צבי נקר)

הלכה לשבת

הנמצא באמצע תפלת העמידה בליל שבת, והציבור עומד להגיע לויכולו, נכון שיאריך מעט בכוונה בתפלה, כדי שיאמר ויכולו שבתפילת הלחש, יחד עם הציבור האומר ויכולו, וירויח את המעלה של אמירת ויכולו ביחד עם הציבור. אך לא יאמר ויכולו בקול רם, אחר שהוא באמצע תפלת שמונה עשרה. דין זה מקורו בשו"ת ציץ אליעזר חלק י"ד (סי' כד). אך שם הוסיף, שיכול אף לאומרו עממה בקול רם, ויעלה לו במקום האמירה שלאחר השמונה עשרה, וכמו שכתב בש"ע (סימן רסח ס"ו) ואומרים אותו בקול רם ומעומד. וירויח בזה גם מ"ש בפמ"ג (סימן רסח מ"ט סק"ה) דבליל שבת יהדר אחר מנין, משום דויכולו צריך לאומרו בעשרה, עדות לקב"ה והוא כמו ונקדשתי בתוך בני ישראל. וראה לזה שיכול לומר בתפילה בקול רם ביחד עם הציבור, ממה שמצונו לענין אמירת קדושה לעומד בלחש, שכתב הביאה"ל (סימן קט ס"ג ד"ה שאין) שמדוייק מלשון הש"ע שהעומד בלחש והגיע לסוף מחיה המתים יכול לומר עם הקהל קדוש קדוש, אע"פ שעד עתה לא התפלל עם הש"ע בשוה. ע"ש. ויתירה מזו כתב בכה"ח (סימן ק"ס ס"א) דאפי"א שמוע מבית הכנסת אחר קדושה, והוא עומד במחיה המתים, יכול לענות עממה ואע"פ שאחר כך בביכ"נ"ס שלו אומרים חזרת הש"ע וקדושה, והוא עתיד לענות עממה.

ואמנם בספר שומר אמת (להר"ם טיגיל) כתב, דאסור לומר ויכולו בקול רם, אחר שבתפלת

המאריך בתפילתו בליל שבת, האם צריך שימתין כשהציבור אומר "ויכולו"?

הלחש אסור להגביה קולו. ולא דמי למה שכתבו האחרונים, גבי העומד באמצע תפלת הלחש בברכת מחיה המתים, ושומע קדושה מהציבור שפוסק ואומר עממה הקדושה, [וראה בשו"ת יביע אומר ח"ו (חלק אורח חיים סימן טז), ובספר ארחות רבינו ח"א (אות כד) בשם הגאון החזון איש]. שהרי קדושה אינה נאמרת אלא בצבור, והצבור אומרה בקול רם. אבל ויכולו הרי נאמר גם ביחיד, והיא חלק מתפלת הלחש, והיאך יאמר זאת בקול רם עם הציבור.

ואמנם לגבי ויכולו צריך לאומרו אח"כ שנית, משום דמבואר בא"ר בשם המדרש, וכן הוא בכה"ח (סי' לג) בשם הא"י ז"ל, שיש לומר ויכולו ג' פעמים, ועיין בביאה"ל (ד"ה ומעומד) בשם הפמ"ג, דלכתחילה טוב לאומרו בעשרה, ומטעם זה המתפלל בלחש ימחר לסיים תפלתו כדי שיאמר ויכולו עם הקהל, וכבר כתבנו לעיל מ"ש החו"א דעיקר מעלת ויכולו יוצא בתפלה שאומר עם הציבור, ואמירתו אחר התפלה אינו אלא הידור בעלמא, אין ראוי לקצר בשביל זה. לפיכך יתכן לצאת ידי כל הדעות, שאם יודע שלא יכול להספיק לומר ויכולו עם הציבור, יאריך קצת יותר בכוונה בתפלה, ויכוין להגיע בתפלתו בלחש לויכולו, ביחד עם הציבור. (ליקוט יוסף שבת, מהד' אליקים, ח"ב, עמ' תקת)

<p>לעילוי נשמת</p> <p>מוסא בן יחיא ואהרון בן יחיא אהפל ז"ל, מאיר אהרון ז"ל בן עישה הי"ו, יעל בת רבקה ע"ה, עדיה ע"ה בת סיון תחי'</p>	<p>לרפואת</p> <p>אברהם בן רבקה הי"ו, שושנה פורן בת טאוס תחי', סעידה בת סאלם תחי', מיכל בת אסתר תחי'</p>	<p>העלון מוקדש - להצלת</p> <p>שלום אפל ורפי בן טינו מגנזי הי"ו וכל משפ', אילה בת פורן שושנה וכל משפ', שמעון בן דבורה שירה ושרי תהילה בת שרה אורלי הי"ו, פנחס ואיתמר (תומר) בני אביגיל הי"ו, ישי בן אילה הי"ו.</p>
--	--	--

במוצ"ש זו תתקיים השיחה השבועית בביהכ"נ "אהל תמר" (המאירי 3, אלעד), מפי הרב ברוך רוזנבלום שליט"א, בשעה 9:30

ניתן לקבל את העלון במייל RLEVRON@IAI.CO.IL הערות ובקשות להפצת העלון יתקבלו בכרכה בטל': 03-9094245.